

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

| גליון 248 |

פרשת כי תבוא תשפ"ה

שבוע של חיים

מתורתו של רבינו ותלמידיו הק'

פרשת כי תבוא

וירד מצרימה (כו, ה). וירד מצרימה אנוס על פי הדבור (הגדה של פסח). שמעתי בשם הצדיקים וירד מצרימה אנוס" אלע איינגשאפטין, און אלע נויטיין, גם קרי לאונסו ר"ל, הכל - 'על פי הדבור', הכל נמשך מפגם הדבור ר"ל. ולי נראה, על פי מה שקבלנו מקודש הקדשים האלקי הבעל שם טוב ז"ל, על הא דאמרו ז"ל (ראש השנה פי"ג מ"ח) כל מי שאינו מחויב בדבר אינו יכול להוציא את הרבים ידי חובתן, כי על ידי זה נופל הצדיק ממדריגתו כדי לעשות טובה להאנשים הנפולים ולהוציאם מידי חובתם, הסטרא אחרא שנקראת חובה, וכמו שאמר זקני הקדוש מהר"ר שלמה מקארלין זי"ע, כי אם צריכין להוציא את האדם מרפש, צריך גם הוא ללכלך מעט מרפש, ולבאר הענין אין ביכולתו כעת. וזהו וירד מצרימה, כי לפעמים נופל הצדיק לקטנות ומיצר ולא מחמת חטאתו ח"ו, רק הוא על פי הדבור של הקדוש ברוך הוא, כדי שיהיה טובה על ידי זה להעולם וד"ל. וזהו זיגרי לשון אסיפה, על ידי זה אוסף כמה ניצוצות הקדושים וכמה נשמות קדושות הנפולות. וכן פירוש מאמר המגיד: 'מלמד שלא ירד יעקב אבינו להשתקע במצרים אלא לגור שם', 'לגור' - לשון אסיפה, לאסוף שם הניצוצות הקדושים.

(ספר דברי שלום)

תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל (כח, מז). פירוש, שעיך השמחה יהיה מהעבודה עצמה, 'מרוב כל' - יותר מכל תענוגי גן עדן, כי בגן עדן עצמו גם כן יוכל להיות שוטה ח"ו, כמו ששמעתי בשם הקדוש ר' שלמה מקארלין ז"ל שראה בחלום איש הדיוט אחד שהיה בזמנו, שזכה על ידי זכות גדול של פקוח נפש שהציל אחד ממות, ובימים אחרים נפטר זה ההדיוט, ותיכף מחמת זכות הגדול נכנס בגן עדן, רק שנתנו לו גן עדן מעין עסקיו שהיו לו בעולם הזה, עד שר' שלמה הנזכר היה בעזרו וד"ל, וכל תענוגי גן עדן העיקר הוא לבוא על ידי זה לעבודת השי"ת, וזהו שכר מצוה - מצוה.

(ספר שארית ישראל מהרה"ק רבי ישראל דוב ז"ל מווילעדניק)

קדושת הקדוש

אמרים מובחרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר 'קדושת הקדוש' הנמצא בשלבי עריכה

נקודת הלב

"שפכו דמם כמים" (תהלים עט, ג), ועם כל זה הוא "סביבות ירושלים" - ארום דעם הארצין [-סביב הלב], "ואין קובר" בתוך נקודת הלב.

(שמע שלמה השלם והמפואר את קכד)

עיטורי קדוש

בספרים הק' בשם מרן הבעל שם טוב הק' (ראה מאור עינים פרשת ואתחנן), ועל פי זה מבואר שם תחילת הפרק: "טמאו את היכל קדשך", היינו שמחמת חסרון כוונת הלב, נעשה רח"ל "טמאו את היכל קדשך" - כלומר תיבות התפילה.

נוסח אחר

כאן הבאנו את המאמר כפי שהוא בכתבי רמ"מ מידנער, אולם בספר 'אשרי האישי' מובאת אימרה זו בנוסח אחר קצת, וז"ל: בשם הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע: "שפכו דמם כמים סביבות ירושלים ואין קובר" - די הארץ פון א אידן הייסט ירושלים - ירא ושלם. אלץ ארום הארצון, ואין קובר - ס'איז ניטא ווער זאל אין הארצן אריינגראבן אין נקודת הלב. [-לבו של איש ישראל נקרא ירושלים - ירא שלם. הכל סביבות הלב. ואין קובר - אין מי שיעמיק בתוך נקודת הלב]. לפי נוסח זה נראה, שדברי רבינו נסובים על כל עניני עבודת ה' ולא על תפילה בלבד. שכל עניני העבודה צריכים להיות בגילוי מידות הלב, דהיינו מתוך התעוררות עומק הלב ביראה ובשלימות.

מעומק הלב

רבינו בא לעורר על התפילה שצריכה להיות בכוונת הלב. והעמיס דבריו בתוך הפסוק שבתהילים: "שפכו דמם כמים סביבות ירושלים ואין קובר". "שפכו דמם כמים" - אכן מתפללים, אך התפילה אינה מעומק הלב, אלא "סביבות ירושלים" - סביב הלב, מהשפה ולחוץ וללא כוונת הלב, "ואין קובר" כלומר אין מי שחופר בתוך לבו לבוא לנקודת הלב הפנימית ולהתפלל ברעותא דליבא. ולהרחיב את הדיבור בזה, הנה מצינו כמה פעמים הלשון 'שפיקה' אצל תפילה: "ולפני ה' ישפוך שיחו" (תהלים קב, א), "ואשפוך את נפשי לפני ה'" (שמואל-א א, טו), ובעוד מקומות.

גם הלשון 'דם' מתייחס לתפילה, וכמו שמצינו כתיב (ויקרא יט, כו) "לא תאכלו על הדם" ודרשו חז"ל (ברכות י): לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם.

"ירושלים" - רמז ללב, כי הלב הוא באמצע הגוף כמו ירושלים שהיא באמצע העולם. והלשון "קובר" הוא ענין של חפירת מקום והטמנת דבר.

ויש לציין, כי מאמר זה מובא

על הציון של הקדוש הזה, הוא ממש כמו שעומדים לפניו בחיים חיותו. (רבי אשר מטטאזין)

לבידור אודות שבתות
בהכנסת אורחים בלודמיר

פנו למשרדי הכנסת אורחים לודמיר 04-30-10-900 או במייל A02301122@gmail.com

סיפור מאילנא דחיי

רבינו הקדוש • צדיקי דורו • הדבקים בחיים

בעקבות הניגון 'אחת שאלתי' חסידי הרה"ק מסטרעליסק זי"ע

וישע' ולקראת יומא דהילולא רבה של האי שרף מלאך אלוקים רבי אורי ב"ר פינחס מסטרעליסק זי"ע מגדולי תלמידי מרן רבינו שלמה מקארלין, אמרנו אפוא לבוא ולהציג לפני הקוראים היקרים מאמר מקיף אודות הניגון 'אחת שאלתי' המיוחס כניגון מהיכלו של השרף.

מדי שנה בשנה עולה מאליו הניגון הסוחף מלא הרגש והתחנונים 'אחת שאלתי'. והנה זה כמה שנים שמהלכת שמועה עמומה בקרב ידידי נגן והעוסקים בחקר שירתם וזמרתם של הצדיקים החסידים, כי הניגון אשר כה מוכר ונפוץ - יסודו ומקורו לפני מאתיים שנה, מכשוננו ומחצר קדשו של השרף הקדוש רבי אורי מסטרעליסק זי"ע.

פנינו אפוא לכתובת הראשונה והמתבקשת בעת חקר-ובדק אחר גנוי נסתרות ניגוני קודש העתיקין, הלוא הוא הרה"ח ר' בנימין נויפעלד שלט"א, העומד בראשות מערכת 'עתיקין'.

וכה פתח עמנו הרה"ח ר' בנימין את שיחתו: 'אין שנה בחודש אלול שאיני מקבל מבול סוחף של טלפונים, של עוד ועוד אנשים מופתעים המבקשים לאשר ולדעת האם נכונה היא השמועה אודות הניגון 'אחת שאלתי'...'

'אמנם כן, ללא כל ספק שהניגון הקדוש 'אחת שאלתי' הוא מהיכלו הטהור של רבינו ר' אורי מסטרעליסק זי"ע, והיה מושר על ידי תלמידיו הקדושים. למעשה, כבר העיד על הניגון שהוא מתלמידי הרה"ק מסטרעליסק, הגה"צ ר' חיים ברים שחיבב את הניגון עד מאוד, ואמר בשמם של החסידים הוותיקים הרה"ח ר' חיים ויטמן ז"ל, הרה"ח ר' ברוך ברזל ז"ל, שעוד זכו להסתופף בצילו של הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא, בן הרה"ק רבי ישראל מרוזין, שאליו נתקבצו חלק מחסידי הרה"ק מסטרעליסק לאחר פטירתו בכ"ג אלול שנת תקפ"ו, ובהיותם ברוזין היו עורכים שם מניין לעצמם עם נוסח התפילה, ושאר כל מנהגיהם, וכך יצא הניגון ועבר לחצה"ק רוזין, ומושר כיום בחצה"ק באיאן וחסרות רוזין נוספות.

"כך גם יש בידנו עדות מפי יבדלחט"א הרה"ח ר' ישראל ברים אשר שמע מפי זקנו הגה"ח ר' חיים זצ"ל, שעוד אצל הרה"ק הפחד-יצחק מבאיאן זי"ע שרו ניגון זה על המילים 'אחת שאלתי', ותביא דמסייע ליה, העובדה שהניגון מוכר בחצה"ק קאפיטשיניץ, לשם הגיע מחצה"ק הוסיאטין. הניגון מוכר גם בחצה"ק 'סקווירא', ויש אומרים שגם לשם הביאו הגי'ר חיים, כאשר שימש בקודש לתקופה מסוימת כראש ישיבת סקווירא, וגם כבעל תפילה בימים הנוראים. אך יש אומרים שהניגון הגיע לשם מהרה"ח ר' זלמן קראן ע"ה שגיכ' היה מרבה לשרורו, וגם הוא היה אומר תמיד שהוא סטרעליסקער ניגון."

מכאן פנינו גם אל הידען ומומחה הנגינה הרה"ח ר' ישעיה פינסקי שליט"א שגילה באוזנו עוד גילוי מסעיר אודות נוסח התפילה חסידי וזיניץ על הפיסקא 'לא-ל אשר שבת' הנאמר מצד צפרא דשבתא בלבת אש בכל אתר ואתר, כי הנוסח הקדוש הלו, מקורו מחצרו של השרף הקדוש מסטרעליסק, אם כי מסתמא נוספו עליו הקנייטשים האופניים בחצה"ק וזיניץ. יתכן מאוד שהנוסח בא והשתרש בוזיניץ, בזכות שהיה הרה"ק רבי אורי חתן הרה"ק רבי יעקב קאפיל חסיד, ראש חושלת בית וזיניץ, ומי שייסד את נוסח התפילה הנודע חצה"ק וזיניץ, ומקובל שהיה הבעל-תפילה בבית מדרשו של מרן אור שבעת הימים הבעל שם טוב זי"ע. מסיים הרב פינסקי שיחי: לצד כל אלו קיים ניגון איטי וקצר, גם הוא מיוחס לתלמידי השרף, הוא פחות ידוע ורשום בתווים."

(את הניגון 'אחת שאלתי' ניתן לשמוע בקו לודמיר שלוחת ניגוני רבינו 6, יישי"ב להרה"ח ר' שמחה אורלנסקי שיחי יו"ר מפעלות הצדיק מסטרעלין זי"ע, ומנהלי 'מערכת עתיקין')

לרגל חודש אלול ולקראת שנת המאתיים להסתלקות הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק, תלמידו המובהק של מרן רבינו שלמה מקארלין זי"ע - כ"ג אלול תקפ"ו אחת מאבני היסוד המרכזיים, הייתה עבודת הנגינה הקדושה בהיכל קדשו של השרף הקדוש רבי אורי מסטרעליסק. לצד עבודת התפילה הנוראה שהייתה מתקיימת דבר יום ביומו בהתלהבות עצומה, עד כדי כלות הכוחות ממש, היו החברייא קדישא חוסי צילו הטהור של עמוד האש השרף הקדוש, מעלים על פיהם דברי שיר, תשבחות וזמירות למלך ק-ל חי וקיים.

וכה סיפר הרה"ק מצאנו קלויזנבורג זי"ע (שולה"ט סעודת פורים שנת תשל"ו), שהיו חסידי סטרעליסק הנעלים פרושים כליל מהבלי העולם, וכל רצונם ומאוויים היו בלתי לה' לבדו, ולכן שיר 'יחדיו תקנו להם, והיה הניגון רגיל ושגור תדיר על לשונם, והיו משוררים אותו בצוותא חדא מתוך שמחה פנימית, שיש בה ביטול וחלול על העולם הזה ומנעמיו החומריים. וכה לשון הניגון:

"מיר דארפין נישט קיין ווייב און קיין קינדער, מיר דארפן נישט קיין גאלד און קיין זילבער, מיר דארפן נישט קיין שאף און רינדער, נאר דער הייליגער באשעפר דינען..." [אינו צריכים אשה וילדים, אינו צריכים זהב וכסף, אינו צריכים צאן ובקה, אלא רק את הבורא הקדוש לעבוד].

כך גם מובא תיאור אודות החסיד הנעלה רבי יעקב משולם ניק, מגדולי החסידים בקלויז הנודע חסידי סטרעליסק בלעמבערג, שברגעיו האחרונים הייתה נשמתו הטהורה יוצאת תוך כדי שירה ומרה בדבקות גדולה יחד עם ידידיו ואהוביו החברייא דסטרעליסק, ר' יעקב משולם זה היה בעל חנות ספרים, איש מורם מעם, פיקח עצום ומלא חכמת חיים. גדול בתורה ועבודה, ולצד כל זאת ניגון היה במידת השמחה שתמיד הייתה מנת חלקו, עד שאמרו חיו השנונות נפוצו והלכו בכל הסביבה.

ויהי באחד הימים, חש לפתע ר' יעקב משולם כי קרבה שעתו להיפרד מהעולם, ותיכף עוד מעט תצא נשמתו. ביקש ר' יעקב משולם וקרא מיד לבני משפחתו וציווה עליהם להביא במהירות את ידידיו חבורת החסידים מהקלויז הסטרעליסקאי, והורה גם להביא לפניו בגדים לבנים חדישים, ומיד לבשם, ולראשו חבש את השטריימל. החרד היה מלא מפה לפה, ור' יעקב משולם מזג משקה לכל אחד ואחד, ולגם עימם בחודותא עילאה, כשהוא פונה אל איש איש בתורו ונפרד מהם בדברי רעות בחמימות רבה. שקט עמוק שרר בחדר העמוס, ור' יעקב משולם פתח בניגון חסידי בדבקות גדולה, ומיד הצטרפו אליו כל הנוכחים. הלכה השירה והתעצמה יותר ויותר, בשירות ותשבחות לא-ל חי, עד שלפתע סובב ר' יעקב משולם את פניו אל הקי, ומיד יצאה נשמתו בקדושה וטהרה בקריאת שמע ישראל...

ועל עבודת הנגינה של רבינו הקדוש רבי אורי מסופר לאמור (אמרי קדוש פה): 'פעם אחת היו עומדים ומנגנים לפני האי שרף עמוד האש אשר לפני המחנה, רבינו הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק זי"ע, תלמידו הגדול והמובהק של מרן רבינו שלמה מקארלין. ויהי בעת השירה והזמרה לא-ל חי, ניגש אחד הנוכחים לפני הצדיק ואמר לפניו משם הצדיק רבי מנחם מנדל מקאסוב [אשר היה בן חותנו רבי יעקב קאפיל חסיד זי"ע] כי בניגון נכללים כל הבחינות, נפש רוח ונשמה. השיב הרה"ק רבי אורי ואמר: 'זאת אינה השגה גדולה כי כל איש ואיש ביכולתו להגיע לכדי כך, גם המנגנים אשר מזמרים עתה לפנינו, המה מנגנים בבחינת נפש. ומעלתו של היכל הניגון הוא היכל הקטן והתחתון, וממילא כל איש אשר אינו יכול לקרב עצמו להקדוש ברוך הוא, על ידי הניגון אפשר לו לקרב עצמו, אבל מורי ורבי ר' שלמה מקארלין לא היה צריך לזה, כי היה אוצר היראה..."

בימים אלו, אשר כלל ישראל אומרים בכל יום את המזמור 'לדוד ה' אורי

אוהל ציון קדשו של הרה"ק רבי אורי מסטרעליסק זצוק"ל

ילדי רבנו שלמה // חידת השבוע

חידה: כיצד יתכן שגם בגן עדן יהיה אדם שוטה?
הפתרון לחידה מופיע בעלון זה.

כדי לענות על החידה יש לחיג לקו לודמיר 02-3011122, להכנס לשלוחת הילדים - שלוחה מספר 0, ולפעל לפי ההוראות. הזוכה יקבל זכוי לרכישת מתנה בסך 50 ש"ח. את התשובה יש להקליט עד ליום ראשון פרישת נציבים

הזוכה לפרישת שופטים: יענקי ביקסנשפנר אשדוד

אוצרות ומשגים

רבי אורי מסטרעליסק

ומתוך עני ומחסור והתבדלות מחלטה מכל הבלי העולם הזה. רבים ממאורי החסידות חסו בצל קדשו, ביניהם רבי שלום מבעלזא, רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב, רבי יהודה צבי מסטרעלין ועוד.

הצדיק רבי אורי מסטרעליסק, שהיה מגדולי תלמידיו של רבנו שלמה מקארלין, דוע היה בעבודת התפילה הנוראה והמבהילה שלו, בכל הכוחות ממש, בלבת אש ובקול גדול. הנהיג את חסידיו בעיר סטרעליסק בדבקות מחלטה בבורא יתברך,

החיים בלודמיר

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

אומן פינת לודמיר

בימים אלו, זוכים רבים מהבאים לשהות בראש השנה בציון הקדוש של הרה"ק רבי נחמן מברסלב זי"ע בעיר אומן, לבוא ולהיכנס בשערי העיר לודמיר, לעלות לציון קדשו של רבינו שלמה כמו בחיים חיותו, ולבקר בהיכלות השונים 'בבית רבינו', שם זוכים להשיב את נפשם במשקה חם או קר ומיני מזונות, מקוה טהרה ועוד.

אחת מהקבוצות השבוע בלודמיר